वस्थितायास्ते तव यद्धृदयं हृदयसदृशं खननस्थानं विकस्तं पिण्डावटरूपेण विकसितम् इडभाव आर्षः [पा° ७.२.३४.] तत्स्थानं वायुः संदधातु पूर्वोक्तेन जलप्रक्षेपेण तृणादिपूरणेन च वायुर्यथा पूर्वं तथा सम्यक्करोतु । कीदृशो वायुः मातरिश्वा मातर्यन्तरिक्षे सर्वप्राणिनामवच्छेदकारिणि श्वयति गच्छति मातरिश्वा । एवं पृथिवीमुक्त्वा वायुमाह हे देव द्योतनादिगुणयुक्त वायो यस्त्वं देवानामग्न्यादीनां प्राणयिन प्राणभाविन चरसि प्राणानां भावः प्राणथम् भावे छान्दसस्थल्प्रत्ययः कस्मै प्रजापतिरूपाय तुभ्यमियं पृथिवी वषडस्तु वषट्कृता भवतु नो हैतावत्यन्याकृतिरस्ति यथैषेति [६.४.३.४.] श्रुतेः ॥३९॥

सुजातो ज्योतिषा सह शर्म वरूथमासदत्स्वः ।
वासोऽअग्ने विश्वरूप᳡ संव्ययस्व विभावसो ॥४०॥

का° [१६.३.५.] आस्तीर्णयोरन्तानुद्गृह्णाति सुजात इति । अस्यार्थः आस्तीर्णयोः कृष्णाजिनपुष्करपर्णयोः प्रान्तानूर्ध्वमादत्तऽइति ॥ अग्निदेवत्यानुष्टुप् द्वितीयो नवार्णः । सुजातः सुष्ठूत्पन्नोऽयमग्निः ज्योतिषा स्वकीयेन तेजसा सह शर्म सुखं यथा भवति तथा स्वः स्वर्गसदृशं वरूथं वरणीयं गृहं कृष्णाजिननिर्मितमासदत् आसीदतु प्राप्नोतु ॥ का° [१६.३.६.] त्रिवृता मुञ्जयोक्त्रेणोपनह्यति वासोऽअग्नऽइति । उद्गृहीतान्कृष्णाजिनपुष्करपर्णयोरन्तान्मुञ्जयोक्त्रेण बध्नात्युत्तरार्धेनेति सूत्रार्थः । हे विभावसो विभा दीप्तिरेव वसु धनं यस्य स विभावसुः तत्सम्बोधनं हे विभावसो हे अग्ने विश्वरूपं बहुप्रकाररूपं विचित्रं वासः वस्त्रं कृष्णाजिनरूपं संव्ययस्व सम्यक् परिधत्स्व व्येञ् संवरणे अस्य रूपम् ॥४०॥

उदु तिष्ठ स्वधरावो नो देव्या धिया ।
दृशे च भासा बृहता सुशुक्रनिराग्ने याहि सुशस्तिभिः ॥४१॥

का° [१६.३.७.] उत्तिष्ठति पिण्डमादायोदु तिष्ठेति । तं पिण्डं गृहीत्वोत्तिष्ठेदिति सूत्रार्थः ॥ अग्निदेवत्या पथ्या बृहती विश्वमनोदृष्टा तृतीयो द्वादशार्णः अन्ये अष्टार्णाः । हे स्वधर शोभनोऽध्वरो यज्ञो येन सुष्ठु यागनिर्वाहक हे अग्ने उत्तिष्ठ उ उत्तिष्ठैव उत्थाय च देव्या देवनस्वभावया धिया क्रीडापरया बुद्ध्या नोऽस्मा-